

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ โรงพยาบาลกลาง (งานศึกษาและฝึกอบรม ฝ่ายวิชาการ โทร.๐-๒๒๒๐-๘๐๐๐ ต่อ ๒๒๐๐๕)
ที่ กท ๐๖๐๕/ ๑๐๓๔๗ วันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขอส่งรายงานการเข้ารับการอบรม

เรียน ผู้อำนวยการสำนักการแพทย์

ตามที่ สำนักการแพทย์ได้มีบันทึกที่ กท ๐๖๐๒/๑๔๒๙ ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ และ กท ๐๖๐๒/ ๔๗๖๘ ลงวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๘ อนุมัติให้ นางสาวปริญญาพรรณ ทรงสุภา ตำแหน่ง พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ ฝ่ายการพยาบาล เข้ารับการอบรมบริการวิชาการ ประจำปี ๒๕๕๘ หลักสูตรอบรม ระยะสั้น การพยาบาลผู้ป่วยโรคระบบประสาท สมองและไขสันหลัง ระหว่างวันที่ ๑๗ - ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๘ ณ ห้องประชุมฝ่ายการพยาบาล ตึก ๘๔ ปี ชั้น ๑๑ โรงพยาบาลศิริราช โดยขออนุมัติเบิกค่าลงทะเบียนรวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๒,๐๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นสองพันบาทถ้วน) จากเงินนอกงบประมาณ ประเภทเงินบำรุงโรงพยาบาลกลาง ซึ่งได้กำหนดไว้ในแผนพัฒนาบุคลากรประจำปี ๒๕๕๘ โดยให้ข้าราชการดังกล่าว จัดทำรายงานการเข้ารับการอบรม ในครั้งนี้ นั้น

โรงพยาบาลกลางจึงขอส่งรายงานการเข้ารับการอบรมของข้าราชการดังกล่าว ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(นายชววิทย์ ประดิษฐ์บาทูกา)
ผู้อำนวยการโรงพยาบาลกลาง

รายงานการศึกษา ฝึกอบรม ประชุม ดูงาน สัมมนา ปฏิบัติการวิจัย ในประเทศและต่างประเทศ

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

- ๑.๑ ชื่อ / นามสกุล ปริญญาพรรณ ทรงสุภา
อายุ ๒๖ ปี การศึกษา ปริญญาตรี
ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน _____
- ๑.๒ ตำแหน่ง พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ
หน้าที่ความรับผิดชอบ (โดยย่อ) ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วย ๒๐/๘ ศัลยกรรมชาย
- ๑.๓ ชื่อเรื่อง/หลักสูตร หลักสูตรอบรมระยะสั้น การพยาบาลผู้ป่วยโรกระบบประสาท สมองและไขสันหลัง รุ่นที่ ๑
สาขา ศัลยศาสตร์
เพื่อ ศึกษา ฝึกอบรม ประชุม ดูงาน สัมมนา ปฏิบัติการวิจัย
แหล่งที่ให้ทุน _____
งบประมาณ เงินงบประมาณกรุงเทพมหานคร เงินบำรุงโรงพยาบาล
จำนวน ๑๒,๐๐๐ บาท
ระหว่างวันที่ ๑๗ - ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๘
สถานที่ ณ โรงพยาบาลศิริราช
รวมระยะเวลาการรับทุน _____
ภายใต้โครงการ _____
ของหน่วยงาน _____
คุณวุฒิ / วุฒิบัตรที่ได้รับ _____

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษา ฝึกอบรม ประชุม ดูงาน สัมมนา ปฏิบัติการวิจัย (โปรดให้ข้อมูลในเชิงวิชาการ)

๒.๑ วัตถุประสงค์

๑. มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการดูแลผู้ป่วยโรกระบบประสาท สมองและไขสันหลัง
๒. สามารถวิเคราะห์ปัญหาสถานการณ์ทางคลินิกและความต้องการดูแลรักษาพยาบาลของผู้ป่วยโรกระบบประสาท สมองและไขสันหลังได้
๓. มีความรู้พื้นฐานทางกายวิภาคและสรีรวิทยาเกี่ยวกับระบบประสาท สมองและไขสันหลัง
๔. มีความรู้และทักษะการดูแลผู้ป่วยหลังผ่าตัดระบบประสาท สมองและไขสันหลังระยะฉุกเฉินระยะวิกฤต และระยะฟื้นฟู
๕. มีความรู้ และสามารถจัดการภาวะแทรกซ้อนที่เกิดในผู้ป่วยหลังผ่าตัดระบบประสาท สมองและไขสันหลัง

๒.๒ เนื้อหา (โดยย่อ) โรกระบบประสาท สมอง และไขสันหลัง เป็นปัญหาที่สำคัญระดับประเทศที่มีผู้เข้ารับการรักษาจำนวนมากใช้ระยะเวลานานในการฟื้นฟู ผู้ป่วยและครอบครัวต้องเผชิญปัญหาหลากหลายด้านจำเป็นต้องได้รับการดูแลอย่างเป็นองค์รวม ซึ่งถือว่าเป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญของประเทศ

ด้านหัตถการทางโรกระบบประสาท สมอง และไขสันหลังมีความจำเพาะ มีการทำหัตถการที่หลากหลายและซับซ้อน มีเป้าหมายเพื่อให้ผู้ป่วยสามารถรอดชีวิต ลดภาวะแทรกซ้อน และสามารถฟื้นฟูสมรรถภาพลดความพิการได้ พยาบาลผู้ดูแลผู้ป่วยทางโรกระบบประสาท สมอง และไขสันหลัง จึงจำเป็นต้องได้รับการเพิ่มพูนความรู้ ความชำนาญเฉพาะทางในการดูแลผู้ป่วย ตามเนื้อหาโดยสังเขปของเอกสารแนบท้าย

๒.๓ ประโยชน์ที่ได้รับ

- ต่อตนเอง ได้รับการเพิ่มพูนความรู้ความชำนาญเฉพาะทางในการดูแลผู้ป่วยโรกระบบประสาท สมอง และไขสันหลัง สามารถให้การพยาบาลได้อย่างมีมาตรฐาน เพิ่มคุณค่าในการรักษาผู้ป่วยได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ต่อหน่วยงาน สามารถนำความรู้ที่ได้มาประยุกต์ใช้ในหน่วยงานเพื่อให้สามารถดูแลผู้ป่วยได้อย่างองค์รวม ตั้งแต่แรกรับจนกระทั่งจำหน่ายออกจากโรงพยาบาล ตลอดจนถึงกระบวนการดูแลผู้ป่วยอย่างต่อเนื่อง
- อื่น ๆ (ระบุ)

ส่วนที่ ๓ ปัญหา / อุปสรรค

ระยะเวลาภาคทฤษฎีและปฏิบัติมีจำกัด ทำให้ผู้สอนต้องเร่งรีบสอนเนื้อหาที่มีอยู่มากมาย และในภาคปฏิบัติผู้ปฎิบัติศึกษามีหลากหลายแต่ยังไม่ครอบคลุม ทำให้ไม่สามารถเรียนรู้การดูแลผู้ป่วยได้อย่างครอบคลุม

ส่วนที่ ๔ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ควรจัดให้ข้าราชการได้มีโอกาสไปฝึกอบรม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดูแลผู้ป่วยโรกระบบประสาท สมอง และไขสันหลังในรุ่นต่อไป อย่างน้อย๑ท่านต่อ๑หน่วยงานที่จำเป็นต้องดูแลผู้ป่วยทางด้านนี้

ลงชื่อ.....ผู้รายงาน
(นางสาวปรีญาพรรณ ทรงสุภา)

ส่วนที่ ๕ ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา

การอบรมในครั้งนี้ สร้างความรู้ให้กับบุคลากร เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน และเกิดประโยชน์สูงสุด และเป็นหลักสูตรที่เหมาะสมกับการพัฒนาศักยภาพของบุคลากร

ลงชื่อ.....หัวหน้าส่วนราชการ
(นายชวิทย์ ประดิษฐ์บาทูภา)
ผู้อำนวยการโรงพยาบาลกลาง

การพยาบาลผู้ป่วยโรคระบบประสาท สมองและไขสันหลัง

● ประเด็นและแนวโน้ม ปัญหา และการดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง

โรคหลอดเลือดสมองหรือทางการแพทย์เรียกกันว่า Stroke เป็นความผิดปกติของระบบประสาทเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของการไหลเวียนของเลือดภายในสมอง สามารถเกิดขึ้นได้กับทุกวัยในทุกช่วงอายุ ซึ่งในประเทศไทยโรคหลอดเลือดสมองถูกจัดเป็นส่วนหนึ่งของแผนสุขภาพในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

โรคหลอดเลือดสมองมีผลกระทบต่อภาวะการเจ็บป่วย ความพิการ และอาจถึงแก่ชีวิตได้ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเรียนรู้และเข้าใจโดยเฉพาะการป้องกันการเกิดโรคหลอดเลือดสมองเนื่องจากร้อยละ ๘๐ ของชนิดของโรคหลอดเลือดสมองสามารถป้องกันได้

ความชุกของการเกิดโรคหลอดเลือดสมองประมาณ ๑๓๐,๐๐๐ ราย / ปี / ประชากรไทย ประมาณ ๘๕% ของผู้ป่วยที่เป็นโรคหลอดเลือดสมอง

๔๒.๕%อาจกลับเป็นปกติได้โดยการทำให้ physiotherapy ๔๒.๕%มักมีความพิการหลงเหลืออยู่

ปัจจัยเสี่ยงที่มีผลต่อการเกิดโรคหลอดเลือดสมอง

แบ่งออกได้เป็น ๒ ประเภทคือ

๑. ปัจจัยเสี่ยงที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยง

- อายุและเพศ เพศชายมีโอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคหลอดเลือดสมองได้มากกว่าเพศหญิง โดยเฉพาะเพศชายวัยสูงอายุมีแนวโน้มเสี่ยงมากกว่ากลุ่มอื่นๆ
- ปัจจัยทางพันธุกรรมหรือประวัติครอบครัวของการมีโรคหลอดเลือดสมอง

๒. ปัจจัยเสี่ยงที่สามารถหลีกเลี่ยงได้

- การเป็นความดันโลหิตสูง
- โรคเบาหวาน
- ระดับคอเลสเตอรอลในเลือดสูง
- โรคหัวใจ
- การสูบบุหรี่

ประเภทของโรคหลอดเลือดสมอง

โรคหลอดเลือดสมองแบ่งออกได้เป็น ๒ ประเภท ได้แก่

๑. ประเภทที่มีการตีบ หรือเกิดการอุดตันของหลอดเลือดที่ไปเลี้ยงสมองโดยเกิดขึ้นนานกว่า ๒๔ ชั่วโมง ซึ่งเรียกว่า Ischemic stroke มีประมาณ ๘๐% ของโรคหลอดเลือดสมอง

ในกรณีที่เกิดการอุดตันของหลอดเลือดที่ไปเลี้ยงที่สมองภายใน ๒๔ ชั่วโมงและอาการของผู้ป่วยดีขึ้น การอุดตันของหลอดเลือดที่เกิดขึ้นเป็นเพียงชั่วคราว เรียกว่า Transient ischemic attack

๒.ประเภทที่มีการแตกของหลอดเลือดในสมองซึ่ง เรียกว่าHemorrhagic stroke มีประมาณ ๒๐% ของโรคหลอดเลือดสมอง

อาการและอาการแสดง

-กล้ามเนื้อแขนขาอ่อนแรง หรือ ไม่มีแรงครึ่งซีกที่เกิดขึ้นอย่างทันทีทันใด หรือ อาการขาของแขน หรือขาซีกใดซีกหนึ่งของร่างกายเป็นครั้งคราว

-มีอาการชา หรือ อ่อนแรงของใบหน้า ซีกใดซีกหนึ่ง

อาการสับสน ระดับการรับรู้เปลี่ยนแปลงไปในทางเลวลง พูดลำบาก กระตุก หรือพูดไม่ชัด โดยอาการเป็นชั่วคราว หรืออาจจะนึกพูดไม่ได้เป็นครั้งคราว

-ภาวะที่ตามืด หรือมองไม่เห็นไปชั่วครู่ หรือ การมองเห็นที่ผิดปกติ เห็นภาพซ้อน

-เวียนบ้านหมุน หรือ เป็นลม เดินเซ ไม่สามารถทรงตัวได้

-ปวดศีรษะอย่างรุนแรงชนิดที่ไม่เคยปวดมาก่อน มักเกิดขึ้นขณะปฏิบัติกิจกรรมที่เคร่งเครียด หรือกำลังอยู่ในภาวะอารมณ์ที่รุนแรง

-กลืนอาหารลำบากบ่อยๆ

อาการของโรคหลอดเลือดสมอง FAST

F = Face ใบหน้าบูดเบี้ยว, ขาข้างใดข้างหนึ่ง

A = Arms แขน ขา, อ่อนแรงข้างใดข้างหนึ่ง

S = Speech พูดสับสน, พูดไม่เป็นภาษา

T = Time ทันทีทันใด

แนวทางการรักษา

การวินิจฉัยโรคหลอดเลือดสมอง

Clinical Dx.: ให้ยึดตามการซักประวัติ และการตรวจร่างกาย

๑. อาการเฉียบพลันทันทีทันใด (Sudden onset)

๒. อาการเฉพาะที่ทางระบบประสาท (focal deficit)

๓. ปัจจัยเสี่ยง (risk factors)

๔. การบาดเจ็บที่ศีรษะ (Head injury)

การยืนยัน (Dx. ว่าเป็นโรคหลอดเลือดสมอง)

-Brain imaging

-CT Scan เป็นส่วนใหญ่

-MRI

-Cardiac test

-X-rays, EKG

-Blood test